

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista »Mir«, Velikovec, Koroško.

Rokopisi naj se samo po strani lista napišejo, druga naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo. Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

glasilo koroških Slovencev.

Velja

za celo leto . . . . . K 20—
» pol leta . . . . . » 11—
» četrť . . . . . » 6—
» 1 mesec . . . . . » 2—

za inozemstvo primeroma več.
Naročnina se plačuje vnaprej.

Za oglašila se plačuje po 40 v, med besedilom po 80 v za 1 cm² vsakokrat, minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 60 v, za parte, zahvale in izjave po 80 v za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 20 v za besedo; debelo tiskano 40 v vsakokrat; minimum 4 K.

Za izveščilo pri upravništvu 2 K posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvu lista »Mir«, Prevalje, Koroško.

Leto XXXIX.

Prevalje, 5. maja 1920.

Št. 19

4. maj — krvava obletnica.

Slovenski Korošci! Vi vsi begunci, preganjani in žalostni, vi vsi trpeči in nesrečni, ve slovenske matere in žene, dekleta in fantje, vi očetje in stariši — spominjajte se krvave obletnice, ko ste bežali v tujino, ko ste bili tepeni in opljuvani, ko ste bili oropani in pokradeni, spominjajte se, ko so vas suvali in preganjali, vedite, kako so vam grozili in žugali — pogledjte padle vojake, svoje sinove — junake Krajnca, Maliča, Malgaja in Puncerja ter druge — pogledjte razvaline in opustošene hiše — postojte in prisezite: Glasovati hočemo samo za svojo rešiteljico — za Jugoslavijo! Nočemo več krvavih dni in nemške strahovlade!

Zapomnite si pa tudi one, ki pravijo, da bodo glasovali za Nemce, tiste, ki so vam uprizorili 4. maj lanskega leta! Kdor tako govori, je izdajalec, ta vam hoče zopet nesrečo — ta vam želi še enkrat krvavo obletnico!

Dan glasovanja bo obletnica naše zmage!

Govor poljedelskega ministra Roškarja na prvem rednem občnem zboru jugoslovanske kmetijske zveze.

Poročali smo že, da je poljedelski minister v naši državi slovenski kmet iz Štajerske, Roškar. Na občnem zboru jugoslovanske kmetijske zveze, ki se je vršil dne 7. aprila v Ljubljani, je tudi on govoril. Prinašamo njegov govor, da boste koroški kmetje videli, da se v Jugoslaviji tudi za kmeta dela. Roškar je izjavil:

Draginja in kmet.

Predragi! Živimo v težkih časih draginje in pomanjkanja. To je splošno, svetovno. In če še

v Jugoslaviji, ki leži ob morju, ki je povečini poljedelska država, čutimo tako težke posledice tega zla, potem vedite, da je drugod še veliko slabše in hujše. V Belemgradu je draginja tri- do štirikrat tako velika kot pri nas, v Nemški Avstriji niti moke niso imeli za velikonočni kolač. In če stane pri nas kg mesa 24—30 K, stane v Avstrijski republiki 120 K (začudenje). Koliko težje prilike in težavnejše preživljanje je torej tam kot pri nas! Pa mi imamo še vsaj up na boljšo bodočnost: Letina naj nam dobro obrodi, pa smo iz krize! Tega upa naša severna sosedica nima, ker nima polja, in ne bo nikdar mogla sama sebe preživeti! — Eno pa stoji, predragi tovariši! Na nas samih leži uredba kmetijskega stanu. Mnogo bo dela, sitnega, težkega, trdega, a vse bomo premagali, ako postavimo združeni kmetijski organizaciji pravi temelj. In ta je krščanska ljubezen, ker edino v tej je trdna pozicija, katere nihče ne zmaga, nihče ne premaga. Ali bi bilo dobro, ko bi gospodarili oni, ki niso še nikdar ničesar naredili za kmetijsko stvar? (Klici: Nikdar ne bodo!)

Kot rečeno — je draginja svetovna, drugod še mnogo hujša kot pri nas. Amerikanec mi je pravil te dni, kako je srečen, da je prišel domov, ker mu tam ni več obstanka. In Amerika ni imela fronte, tudi v vojni sodelovala je bila razmeroma le malo časa. Reš je hudo tudi pri nas, ali pa kdo res strada pri vseh nerednostih pri trgovini in izvozu, ki so se godile zadnje mesece? Ampak cene med poljskimi in tovarniškimi izdelki niso primerne, in to je, kar nam povzroča veliko skrbi za zdrav obstanek kmetijskega stanu. (Viharno odobravanje.) Vzrok temu pa je v prvi vrsti dejstvo, da smo glede vseh industrijskih izdelkov navezani na tujino, in pa naša valuta. Izboljšati to, je sicer lahko reči, stvar pa ni tako enostavna.

Industrijo bomo dobili.

Vrednost dinarja zopet počasi raste. Dinar danes sicer nima popolnega kritja v zlatu, zato pa imamo mnogo državnih rudnikov, gozdov in posestev. Hercegovina ima tako bogate rudnike,

da jih občudujejo Angleži. (Klici: Občudovanje od strani Angležev je za nas nevarno! — Smeh.) Ako bi mi te produkte začeli izvažati, bi to mnogo pripomoglo k izboljšanju naše slabe valute. Glavno pa je: Več izvoza, manj uvoza! To mora imeti za nujno posledico izboljšanje naše slabe valute, potem smemo tudi upati, da bomo dobili tovarniške izdelke po zmernih cenah.

Proizvajalne zadruge.

Pozabiti ne smemo na proizvajalne zadruge. Setev lanu in konoplja moramo spet začeti gojiti. Ali ni pisana noša hrvaških kmetov in kmetič res lepa, ako je čista? Poleg tega je pa naše domače blago štirikrat trdnjše od onega iz tujine. Z veseljem se spominjam slovenskih teric, tkalcev in kolovratov, ki so jih vrtele žene in dekleta. Zadruge naj naroče tkalne in pletilne stroje. Imeli bomo domače blago poceni in trdno ter trpežno. V kolikor mogoči neodvisnosti od inozemstva in v najširšem ustvarjanju domačih izdelkov je naša rešitev.

Srbija nakupuje pri nas živine.

Vedeti moramo, da je Srbija izčrpana in neurejena vsled dolgotrajne vojne. Ljudje so bili več v vojni kakor doma. Nimajo ne živine, ne bran, ne plugov, ne gospodarskega in poljedelskega orodja, sploh nobenih predpogojev za ustvarjanje velikih in hitrih poljskih produktov. Tam torej nimajo še podlage za poljedelsko povzdigo. Zato smo sklenili, da nakupijo živino pri nas. Smemo upati, da pojde z našo živino tudi naš pokret na jug, in da bo v doglednem času postal položaj jugoslovanskega kmeta mnogo ugodnejši.

Zadružništvo.

Za uspešen razvoj zadružništva pa je potrebna složnost, edinost in skupnost. Za sebičneža, ki ne gleda na skupno dobrobit, zadruga ni. Za zadružno življenje je treba osebnih žrtev, krščanske ljubezni do bližnjega. (Odobravanje.) Ali ne vidimo tega povsodi? Združeni moramo biti tudi politično in tako, da se nam

Podlistek.

Majniški večer v laškem ujetništvu.

(Spisal J. Ogriz.)

Bilo je meseca majnika lanskega leta, ko nas je bilo še precejšnje število Jugoslovancev v ujetništvu, daleč tam v južni Italiji, v mestu Lecce. Dasi smo imeli šele mesec, kateri je pri nas najlepši izmed vseh, vendar tam v Italiji je solnce čez dan že precej pripekalo. Kar koprneli smo po večernem hladu. Bolj in bolj se je solnce bližalo zatonu, dokler ni izginilo za malim hribočkom pred nami. Prilezli smo iz svojih šotorov (bivali smo tam zmiraj v šotorih) ter s slastjo vdihavali sveži večerni zrak. Po malem se nas je nabrala mala družba. Posedli smo po tleh ter se pomenkovali o raznih stvareh.

Na vzhodu se je prikazala luna ter smehljajoč se zrla na nas, kot bi nam hotela reči: Kaj meni mar vaše gorje, jaz hodim svojo pot.

Obmolknili smo ter zrlili v okrogli obraz lune. Ob tem pogledu so se nam pač vzbudili spomini na zlate čase v domovini, ko smo zrlili ravno to luno izpred domače hiše. Kaj smo občutili tedaj, brezskrbni fantje, ob pogledu na luno? Kdo bi tedaj na kaj mislil? Luna je bila nekaj vsakdanjega. A drugače je bilo ta večer. Zrlili smo na luno, a duh naš je plaval tja čez široko gladino Jadrana, tja v domačo vas, kjer mogoče stariši, bratje, sestre, zrejo ravno to luno.

Zares, krasen večer je bil. Ali kaj nam je bilo mar za krasoto. Strašna usoda ujetništva

je visela nad nami kot temen oblak, kateri nam je zagrinjajl vso bajno krasoto majniškega večera. Kako smo hrepneli z drugimi domačini v cerkev pred lepo ozaljšani majniški oltar, kjer mogoče oni prosijo kraljico majnika, da nam izprosi že skoraj svobodo. Marsikatero oko se je ob tem spominu orosilo. Tedaj šele smo se učili ceniti svoj domači kraj. Kako smo hrepneli videti po dolgem času zopet domačo vasico, katera je ravno sedaj vsa v cvetju sadnih dreves. Zahrepeneli smo zopet po travnikih, ki obdajajo vas, kot najkrasnejše preproge; po polju, po katerem se valovi žito v lahni pomladanski sapi; po domačih gozdovih, kjer prepevajo krilati pevci in se zdi človeku, kot bi poslušal rajsko godbo. Pa kaj vsi spomini, mi smo vendar bili v deželi, kjer za nas ni bilo spomladi ter tudi nismo občutili nobenega veselja, kakor nekaj, ko smo ob takih večerih prepevali v domovini mile domače pesnice.

Iz takih misli me vzbudi vzdih tovariša, kateri je sedel zraven mene. Vprašal sem ga, kaj mu je? On pa mi odgovori: „Moj duh je bil ravno sedaj v domovini, hitel je po pisanih livadah, po polju in travnikih, navzgor in navzdol, daleč tja k oknu moje izvoljenke. Ah kako vesela bi mi prišla naproti, če bi v resnici prihitel k njej. Pa ta vzdih mi je izvila druga misel, namreč: Bog ve, ali mi je še zvesta? Mogoče trka ravno sedaj že drugi na njeno okno in ona mu hiti odpirat? Vendar tolažim se, kajti moja draga je zvesta in ne lomi besede, kakor ta le Italijan, ki nas drži tukaj zaprte, kakor največje zločince.“

Ob takih spominih in pogovorih so nam minuli dnevi krasnega majnika, minulo je še več

mesecev, predno je prišla rešitev. Vrnili smo se v domovino, po kateri smo tako hrepneli, ter z radostnim srcem pozdravili našo mlado Jugoslavijo.

Gospod in Peter pri piskuri.

Gospod in Peter sta hodila po svetu. Vsa utrujena sta prišla na večer v premožno kmetijsko hišo. Zaprošila sta večerje in prenočišča.

„Pri nas velja: Kdor ne dela, naj ne je,“ je rekla gospodinja, vdova. „Če mi zmlatita pšenico, dobita večerjo in posteljo.“

Obljubila sta. Najedla sta se, zahvalila Boga, nebeškega Očeta, in v dovo, ki pa je kratko odbila: „Nič hvale! Odslužila bosta!“

„Kje boš ležal, Peter, sin Jonov?“ je vprašal Gospod, ko ju je spremila gazdarica v tesno in mračno čumnato. Peter se je ogledal in je videl, da so stene vse omazane in vlažne. Pa si je na tihem mislil: „Kaj naj spim ob tem mokrem zidu? Še bolezen si nakopljem.“ Glasno pa je dejal: „Tu le na robu. Tukaj je bolj nevarno, da se človek prekucne iz postelje. Je za dva itak zelo ozka.“

Gospod je bil zadovoljen. Legla sta in zaspala.

Ker pa je bila kamrica vsa mračna, in ker sta bila popotnika od hoje zelo utrujena, sta drugo jutro še spala, ko se je voz nebeški, solnce božje, vozil že visoko na nebu.

Žena gospodarica pa je bila piskura, nagle jeze, nezadovoljna z vsakim in z vsem. Pa jo je hudo grizlo in srdilo, da tujca ne vstaneta in ne gresta na delo. Pa je vihrala v kamrico, pristo-

bodo drugi prostovoljno približevali. Zato je najžalostnejše, da so brezvestneži zanesli razdor v kmetijske vrste. Dajmo svojim stanovskim tovarišem dober vzgled, pokažimo trdno voljo, pošteno in dobro delo, in sami bodo prišli k nam nezakupneži. Mi moramo prevladati. (Odobranje.) Ali naj prepustimo osrečevanje drugim, ki trde, da je zemlja last vseh? — Kako bi izgledalo potem? — Ali še kdo tako zvesto in trdo dela kot kmet? (Klici: Nihče! Pa ne osem ur! Noč in dan! Kot črna živina!) Ali bo delal tudi tedaj, ko ne bo imel pravice do svoje zemlje? (Klici: Nikdar, nikoli!) Ali bo tedaj boljše in cenejše, ko nastopijo lenuhi? (Smeh.) Glede agrarne reforme, o kateri govore toliko, sem za svojo osebo mnenja, da bo treba dobro premisliti in previdno postopati. Ako bo prevzel zemljo vsak, ki ni še nikoli držal za plug, bo prvi dan rekel: Oj, z Bogom ti zemlja, v mestu je bolje! (Smeh.) Pri razdelitvi zemlje mora biti merodajno predvsem tudi jamstvo, da se ta tudi res obdela v prid človeštvu. (Odobranje.)

Država za kmeta.

Pri proračunu za 1919 in za prvo polovico 1920 je prejšnja vlada nakazala deželni vladi, poverjeništvu za kmetijstvo vsoto 4.893.768 K, sedaj smo to zvišali za proračun za l. 1921 na 16 milijonov K. Te vsote so pripravljene za Vas. Naložiti se morajo v kmetijstvo kot kapital, ki bo nesel mnogo obresti vam in državi. Za združni pouk je nakazanih 50.000 K. Na Štajerskem imamo samo 2 kmetijski šoli, pa še te so bile slabo obiskane. Mi potrebujemo strokovnega pouka, ta mora že v naše ljudske šole. (Viharno odobranje.) Enako potrebujemo dobrih ekonomov, za katere bomo tudi skrbeli.

Štrajki.

Najhujše zlo današnjih dni so štrajki, ki manjšajo produkcijo in večajo bedo. Zdaj štrajkajo celo dijaki, vse štrajka, le še kmet in duhovnik ne. (Smeh.) Vsak naj izpolni svojo dolžnost, svojo nalogo naj naredi. (Viharno odobranje.) V tem je naš spas. S tem bomo izboljšali svojo valuto in svoj gospodarski položaj. Kaj pa če bi začeli kmetje štrajkati? — A ti ne bodo do skrajnosti. Ko bodo pa hoteli vzeti kmetu zemljo, tedaj bo štrajkal kmet, a za štrajkom bo prišla lakota in smrt. (Viharno odobranje.)

Kmetje bomo sami gospodarji.

Torej ali naj res prepustimo vodstvo drugim? Kaj ne vemo, da hočejo križ iz šole? Ja, ali bo izgledalo potem življenje še človeško? (Klici: Živalsko bo! Ne pustimo!) Prepričan sem, da storite vsi svojo dolžnost. Slovenski kmet ne potrebuje kuratele, torej sam naj gre na delo! Dovolj je trpljenja, naj pride po zmagi tudi za nas čas oddiha, da si odpočijemo. Toda še bomo prestali marsikako preizkušnjo. Treba je srca in odločnosti, pa nam postavodaja ne bo v pogin kot dosedaj.

Zavedajmo se torej svojih dolžnosti, poklica do človeštva. Gospodarstvo je naše, o svojih stvarih bomo odločali sami na podlagi krščanske pravičnosti. Potem bo gotovo božja pomoč z nami, in zato smemo z zaupanjem zreti v bodočnost, ljubezen do bližnjega, ki naj preveva naše vrste, bo rodila božjo ljubezen do nas. Naprej po jasno začrtani poti, in Bog z nami!

pila k postelji in včesnila Petra za uho, da je od iznenadenja in bolečin jeknil.

„Kaj skekaš, vragljivec nemarni!“ se je togotila gospodarica. „Vstani in na delo, ko se pa jaz že tri ure pretegujem z delom.“

Prestrašila sta se nasilne domačice, vstala in šla na delo.

Zvečer pa je rekel Peter Gospodu: „Kaj, o Učenik, bi li smel nocoj jaz spati pri steni?“ Računal in tuhtal je namreč sam pri sebi: „Če jutri spet zaspiva, in žena spet udari, bo Gospoda, ne mene.“

Gospod se je tiho nasmehnil in dovolil.

Ker sta pa ves dan delala in bila zelo utrujena, sta drugo jutro res spet zaspala. Tedaj se je piskutna gospodarica še bolj razsrdila. Pohitela je v zadnjo sobo, med potjo pa sklenila: „Včeraj sem prisolila eno tistemu na kraju, danes jo bom onemu pri zidu, da me bosta oba pomnila.“

„Lenuha, vragljivca, pokoncu in na delo!“ je zbudila sladko spavajoča in je včesnila tistega pri steni, ki je bil spet Peter.

Tedaj je Peter nevoljen in z bridkim očitanjem godrnjal proti Gospodu: „Človek je rojen res samo za to, da trpi.“

„Meni bi se bil izročil, mene vprašal, pa bi se ti ne bila zgodila taka nevolja,“ ga je resno zavrnil Gospod. „A delal si po lastni volji. Kaj se torej pritožuješ?“ Zapisal Ks. Meško.

Glasovanje.

1.

Spodnja angleška zbornica je 20. aprila t. l. z 156 glasovi proti 26 ratificirala mirovno pogodbo z Avstrijo.

Ni dvoma, da jo bo tudi Francija v najkrajšem času in da se bo vršil formalen akt ratifikacije med Avstrijo in tremi velesilami meseca maja v Parizu. Bog daj, da bi glasovanje že enkrat bilo končano, da se bo vsak lahko pošteno lotil dela.

2.

O priliki debate o ratifikaciji mirovne pogodbe z Nemško Avstrijo je izjavil Asquith, da je Nemška Avstrija gospodarsko nemogoča, dokler se ne odprejo meje v češko-slovaško državo in Jugoslavijo. Verujemo, gospod Asquith, samo pridati moramo, da nam zaprte meje manj škodujejo nego Nemški Avstriji!

3.

V rotovžu na Dunaju so se zbrali starodavni Korošci, da bi protestirali, ker je protestiranje sedaj v modi; zakaj so protestirali — baje ker je „Rucksackverkehr“ med A- in B-cono prepovedan. V uradnem poročilu stoji „um für die vorzunehmende Volksabstimmung in Kärnten Stellung zu nehmen“.

Poznam rotovž osebno in sem včasih po predavanju na univerzi vzel „Stellung“ napram četrtni litru vina.

Proračunska debata v Nemški Avstriji.

— Z. — Proračunska debata je važen dogodek v vsaki državi. Poslanci, pred katere stopi vlada s proračunom, katerega naj dovolijo, razložijo vladi na dolgo in široko vse svoje težuje in pritožbe. Proračunska debata je nekak mejnik v notranji politiki vsake države. Spominjamo se še na hude proračunske debate v stari Avstriji, ko naši poslanci niso hoteli dovoliti vladi proračuna. Ali kaj je to brigalo staro avstrijsko vlado — poslala je kratkomalo poslance domu in si sama dovolila potem § 14. proračun. V proračunu čitamo, koliko ima država izdatkov na eni strani in dohodkov na drugi strani.

Proračun je pasiven, če ima država več izdatkov nego dohodkov — v nasprotnem slučaju je aktiven. Naloga finančnega ministra je, da vzdrži proračun v ravnotežju, to se pravi, da izdatki ne presegajo dohodkov. Za časa miru je bilo to še mogoče, v vojski že ne več.

Češka država je imela n. pr. v proračunskem letu 1919/20 3 milijarde 300 milijonov deficita.

Velika vsota, toda z ozirom na bogastvo te države vendar ne prevelika.

Kaj pa Nemška Avstrija?

Iz proračunske debate izvemo sledeče: Nemška Avstrija ima 13 milijard 300 milijonov izdatkov; na vsako glavo pride 2600 kron. Dohodkov ima 4 milijarde 500 milijonov. Potem takem velikanski deficit 8 milijard 800 milijonov. Dr. Bauer pravi o tem deficitu: „Dieses Deficit ist sicherlich furchtbar und erschreckend.“ Ta deficit je gotovo strašen in ustrašljiv!

Vse te številke lahko čitate v „Neue Freie Presse“ z dne 20. IV. 1920, Abendausgabe! Toliko o številkah!

Najbolj zanimivo pa je, kar nam je povedal predsednik avstrijske zbornice Dinghofer. Želeti bi samo bilo, da bi si vsi to prav dobro zapomnili.

Čitajmo v „N.Fr. Presse“ z dne 21. aprila 1920:

„Wir sagen es ganz offen: Wir haben die Überzeugung, daß diesem Staate, der von den Feinden gegen unseren Willen geschaffen wurde, jede Lebensmöglichkeit fehle. (Beifall.) Diese einundeinhalb Jahre Prüfungszeit, die unsere Bevölkerung in bitterster Not und bitterstem Elend durchgemacht hat, haben diesen Beweis in der klarsten Weise erbracht.“

„Povemo čisto odkritosrčno: Prepričani smo, da primanjkuje tej državi, katera je bila proti naši volji ustanovljena, vsaka možnost življenja. (Pritrditev.) Poldrugoletna skušnja, katero je moralo naše ljudstvo v najhujši bedi in najhujšem siromaštvu preživeti, je na najlepši način to dokazala.“

Tako govori torej veliki politik Dinghofer o svoji državi: Nemška Avstrija ne more živeti, poldrugoletna skušnja je to dokazala. Ali si imamo želeči boljšega izpričevala nego iz ust gosp. Dinghoferja?

Zanimivo je, kaj pravi nemški poslanec Dinghofer o Rusiji — kot Slovenci — Slovani se moramo za to zanimati. Pravi dobesedno: Naša rešitev v gospodarskem oziru leži manj na zapadu nego na vzhodu. Ko bodo v Rusiji vladale spet normalne razmere, bodo Nemčija, Rusija in Avstrija stopile v gospodarsko zvezo.

Tako govorijo Nemci o slovanski Rusiji, katera naj jim služi kot kolonija. Na eni strani sovražijo Nemci Čeha in Jugoslovane — na drugi strani se pa hočejo z Rusi-Slovani pobotati!

Gospodje Nemci: Pot v Petrograd in Moskvo pelje čez Prago in Belgrad; to se pravi: dokler se z nami ne pobotate, se tudi z Rusi ne boste.

Dr. Adler je izjavil v proračunski debati, da se že marljivo deluje na zakonu o oddaji premoženja. Žalibog ta zakon še ni izdelan, da bi se moglo več o tem pisati. Čitatelji „Mira“, malo potrpite.

Kar sta govorila koroška poslanca soc. dem. Gröger in kršč. soc. Paulitsch v proračunski debati, pravzaprav ne spada sem, ker je to le smešno, toda za zabavo in kratek čas naj tudi to navedem. Gröger je rekel: „Es kann zwar nicht gelegnet werden, daß die Mehrheit der Bevölkerung in der Zone A der slowenischen Nation angehört.“ Gospod poslanec — oprostite — to smo že davno vedeli, samo bi morali še pristaviti: Es kann zwar nicht gelegnet werden, daß die Mehrheit der Bevölkerung in der Zone B für Jugoslavien stimmen wird.

Poslanec Paulitsch jo je pa še bolj zadel, ko pravi: „Man kann sich nicht vorstellen, daß der Würthersee geteilt werden soll.“ Čudim se, gospod poslanec, da niste pristavili: „Man kann sich nicht vorstellen, daß Österreich geteilt wurde.“ Na to ste se že menda navadili, potrpite! Tudi nadelitev Vrbskega jezera se boste.

Bauer, Dinghofer, Adler so resnico govorili, ker se brigajo za cono A kot mi za lanski sneg — Gröger, Paulitsch sta pa neslanosti govorila.

Očka in sin.

Jožef Nagele pd. Sternbirt v Velikovcu, bivši državni poslanec, po čigar telefonskih navodilih so zadnji avstrijski okrajni glavarji vladali velikovski okraj, je zbežal meseca junija 1919 s svojim sinom Vincencem v avstrijsko republiko. Sedaj sta se zopet vrnila.

Zdi se nam, da sta ta dva možakarja že pozabila, da imata nekaj masla na glavi, katero se mora raztaliti, kakor hitro dobita vroča tla pod noge.

Oče in sin nista tako pohlevna, kakor bi si kdo morda mislil. Pred letom dni se je peljala goriška begunka Eliza Furlan — torej vsega pomilovanja vredna ženska — iz Ljubljane v Celovec, hoteč priti potem v Velikovec, kjer je imela pri stariših stalno stanovanje. V Celovcu jo zapazita Nagele starejši in mlajši, jo ustavita in vprašata po legitimaciji. Furlan pokaže legitimacijo, katero ji eden izmed Nageletov vzame in strga.

Eliza Furlan je šla na kolodvor in se potem peljala v Grabštajn, kjer so tudi bili begunci iz Gorice. Nageleta pa sta obvestila takoj folksverovce v Grabštajnu, ki so imenovano E. Furlan takoj aretirali, celo noč zastražili in obenem tako pretepli, da je bila na celem telesu čisto črna! Prepeljali so revico potem na sodnijo v Celovec ter jo obdolžili vohunstva. V sodni preiskavi je ostala, čeravno popolnoma nedolžna, več kakor sedem tednov. Godilo se ji je tam silno slabo. Pri pretepavanju te vsega usmiljenja vredne ženske se je posebno odlikoval folksverovec Sever, ki je bil poprej trgovski pomočnik pri Giendlnu v Velikovcu.

Tudi o sinu Vincencu se različne stvari pripovedujejo, na pr., da je pretil nekemu Lesjaku iz Velikovca v Unarah z ubojem, ker je ta dvoimil, da je resnica, kar so nemškutarji raztrosili po celi okolici, da kadar pridejo naši vojaki, da bodo rezali nosove in roke...

Takšna sta očka in sin!

Vprašanje.

Gospoda Jožefa Nageleta, Sternbirta v Velikovcu, bi vprašali, če je res imel pred kratkim posvetovanje ali zborovanje v gostilni pri Prischu v Vovbrah?

Nadalje ali mu je kaj znano o črnih listinah, v katere se zapišejo one osebe, katere so Nemcem nasprotni, in končno, kdo ima od nemško-avstrijske vlade denar za nemško propagando v okraju na razpolago? Več radovednežev.

Politični pregled.

Naša zunanja trgovina.

Ministrski svet je podpisal naredbo, s katero se monopolizira zunanja trgovina z žitom, zelenjavo, moko in živino. Čisti dobiček se razdeli tako, da se porabi četrtnina za organiziranje poljedelskih kreditov, četrtnina za ustanovitev skladišč, ostanek pa dobi država. Na ta način bo prenehala izvozna politika, ker izvoz poslej ne bo več stvar zasebnega interesa, ampak javnega.

Med Jugoslavijo in Nemčijo

so zopet upostavljeni diplomatski odnosi. V Berlinu zastopa našo državo Rajko Vintrovič.

V Čehoslovaški

so se vršile državnozbornske volitve. Izvoljenih je bilo 74 socialnih demokratov, 33 poslancev kat. ljudske stranke, 28 agrarcev, 24 narodnih socialistov, 19 narodnih demokratov, 7 pristašev obrtniške stranke, 3 poslanci Modračkove stranke, 12 pristašev slovaške vladne stranke, 72 Nemcev (razdeljeni so na več strank), 10 Madžarov. Nezasedenih je 19 mandatov, od teh odpade na karpatske Ruse 9, na Tešin 9 in na Hulcin 1 mandat.

Protijudovske demonstracije

so se vršile na Dunaju. Nemški nacionalni dijaki so razbili šipe stanovanja židovskega profesorja Lasta in kuhinjo judovskih visokošolcev.

Stavka železničarjev

v naši državi je končana. Železničarji so se vrnili na delo. Splošen štrajk vseh soc. dem. delavcev, ki je bil napovedan, ni uspel.

Jugoslovanska mirovna delegacija

je prišla iz Pariza v Beograd, kjer se posvetujejo z vlado o zunanjem položaju države. V San Remu so hoteli rešiti jadransko vprašanje — brez nas. Sedaj pa se bomo z Italijani direktno pogajali.

Resni slovenski listi

pozivljejo naše politične stranke k pameti. Država še ni tako konsolidirana, da bi prenesla hude politične boje. Boj naj bo dostojen.

Dnevne vesti.

Prvi maj je v Sloveniji mirno potekel. Vsled komunističnih dogodkov v Ljubljani so bili prepovedani vsi javni shodi. Soc. demokrati so izdali parolo za delo v prid žrtvam.

Na Koroškem splošni štrajk sploh ni prišel do veljave. V vseh obratih so delavci delali.

Ne uničevati s sabotažo in štrajkom, kar smo si ustvarili, ampak delati, to naj bo naše geslo. Za vsako delo pa tudi pošten zaslužek!

Dobri vas. Od nemške propagande je plačan in podkupljen Kurath.

Na Djekšah in v okolici agitira plačan nemškutar Durchschlag Štefan za Nemško Avstrijo.

V Šmarjeti pri Velikovcu in v okolici agitira za Nemško Avstrijo Pirker.

V Škocijanu in Dobri vasi hvali N. Avstrijo podkupljeni nemškutar Poltnig Aleksander. Judež Iškarijot je tudi izdal za 30 srebrnikov Zveličarja. Potem se je pa obesil. Ali se bo tudi Poltnig?

Guštanj. 6. maja bo ob 8. uri slavnostna posmrtnica za pokojnega Malgaja Franca, Ermenca Antona in neznanega Srba v cerkvi svetega Antona. Po službi božji odkritje nagrobnega spomenika padlima junakoma Ermencu Antonu in Srbu. Občinstvo je vabljeno, da se udeleži zadušne maše.

Klopinj. V slovenske roke je prišla Wertheimova restavracija ob Klopinjskem jezeru. Kupil jo je veletržec Drufovka iz Ljubljane, ki je pred vojsko bil v Gorici. Kakor čujemo, se je oglasilo za Klopinjsko jezero že dosti letoviščarjev. — Vilo na severnem bregu Klopinjskega jezera je kupil slovenski advokat dr. Ferfolja iz Trsta.

Dobava smodnika. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani ima na razpolago večjo množino navadnega in ojačenega razstrelilnega smodnika. Po železnici se bo odpošiljalo najmanj po 100 kg vsake vrste. Manjše množine se bodo oddajale v uradu, Dunajska cesta 22. Reflektanti naj priglasijo svoje potrebščine najkasneje do 5. maja t. l.

Mohličo. V nedeljo, dne 25. t. m., so igrali naši fantje in dekleta igro „Tri sestre“, ki je dobro uspela.

Dopisi.

Velikovški okraj.

Velikovec. Koroška gospodarska družba je odprla v Lasnikovi hiši svojo prodajalno, ki je jako dobro obiskana. Če si prišel pred tedni v velikovško nemško trgovino, so ti rekli: „Nimamo, meja proti Celovcu je zaprta, pa nič ne dobimo.“ Meja proti Celovcu je še vedno zaprta, pa le imamo in še precej imamo. Kdor ne verjame, naj se v prodajalni gospodarske družbe prepriča. Cene niso pretirane in gotovo za nekaj odstotkov nižje, kakor pa v nemških trgovinah. Opozarjamo, da ima prodajalna na razpolago tudi precej blaga za ženske obleke. Prodajalno lahko odkritosrčno priporočamo!

v Pliberk. Odbor slov. kat. izobr. društva v Pliberku, vodeč ob enem posle društvene „Čebelice“, je sklenil v svoji seji dne 11. aprila 1920, da z ozirom na to, ker ne more napraviti več reda v upravi „Čebelice“, ker so bile vse njene knjige lani od Nemcev uropane, izplača vlagateljem vse vloge na knjižice, začeni z nedeljo, dne 9. maja, po prvi maši v društvenem prostoru. Vlagatelji, pridite! Vloge pa, ki bi se tekom tekočega leta ne dvignile, se smatrajo kot zapadene v korist društva. — Za tč. predsedstvo društva in blagajništvo „Čebelice“: Franc Ridl.

v Šmihel pri Pliberku. V nedeljo, na dan sv. Marka, je šla iz naše fare procesija v Rinkole, kjer smo v tamošnji cerkvi prosili božjega blagoslova za naša polja in njive. — Ob priliki imendana gosp. Plešivčnika pd. Šercerja v Šmihelu je vesela družba z rinkolskega shoda na pobudo naših vrlih žen — g. Štanglnove, Svetec in gdč. Marice Šercerjeve — nabrala za Dijaški dom v Velikovcu 55 K; tudi šmihelški „kvartovci“ so prispevali.

v Konovece pri Pliberku. Nekateri ljudje mislijo, da živimo v času falirane Avstrije. Ko sem pretekli četrtek šel skozi Konovece, srečal sem kmetico. Ker sem nosil nahrbtnik, je gotovo mislila, da sem iz „spufane Nemške Avstrije“ — saj tam ja cvete takozvani „Rucksokverkehr“. Plašljivo me pozdravi nemško, tako da sem komaj slišal jo zašepetati „guta Morgn“. Odzdravil sem ji krepko slovensko, zraven sem si pa mislil: Ne moreš zameriti ljudstvu, nekateri pač hočejo še vedno ostati hlapci Nemcev. Kmetica si je pač mislila, da sem mogoče kak „somerfrišler“, ki so sicer običajno prihajali iz Dunaja in od drugod v te kraje. Ali skrajni čas bi bil, da bi bili naši ljudje bolj ponosni na svoj slovenski kmečki stan in na svoj slovenski materni jezik. Ko sem čakal na postaji v Pliberku na vlak, sem si pa le mislil, mogoče te je ta ženska v Konovecah iz zlobe pozdravila nemško — potem je gotovo v „žlahti“ z gospo Reiter v Konovecah, ki se je napram našim ženam in dekletom na dan shoda v Velikovcu tako nesramno vedla, kakor je tega samo kakšen nemčur zmožen. Gospa Reiter se bo baje poboljšala. Če hoče med nami v Jugoslaviji živeti, naj se dostojno obnaša, sicer jo bomo še dobrih manir naučili. Koroški popotnik.

v Dvor pri Šmihelu. Naši koroški kmetje sami uvidevajo, da je Jugoslavija edina država, ki ima vse predpogoje, da popravi zavoljo dolgotrajne vojne uničeno gospodarstvo in zajamči kmetskemu stanu blagostanje in prost razvoj. Vprašam Vas, kdaj so nam v Avstriji oblast ali občinski uradi razglašali cene lesa, ki se plačujejo na svetovnem trgu? Da skrbijo za nas kmete, je tudi to, da so zadnje nedeljo javno razglasili, kako drag je sedaj les, da bomo tudi mi kmetje pri prodajanju lesa se znali ravnati. Seveda, prej se nemški uradi niso brigali za to, ker so pomagali nemškim lesnim trgovcem, da ogoljufajo slovenskega koroškega kmeta, ki jim je les skoraj zastoj prodajal. Zato, kmetje, Korošci, odprimo oči! Jugoslavija, ki šteje več kot 80 odstotkov kmečkega prebivalstva, bo seveda tudi za kmetski stan skrbela; glasujmo vsi za Jugoslavijo! Koroški kmet.

v Črna. (Vraga smo ubili.) „Frei Stimmen“ z dne 15. aprila t. l. so objavile v št. 85 iz Črne sledeči dopis: „(Dogodba o hudiču), o

kateri so pisale „Fr. St.“, je resnična. Dne 29. marca t. l. je resno zbolel kmet v Koprivni. Domači so hoteli, da prejme sv. zakramente in so poklicali župnika Dobrouca. Proti večeru pride župnik, toda umirajoči se njemu ni pustil sprevideti in mu je pokazal duri. Drugo jutro se je izrazil župnik, da vsakega Nemca, predno umre, hudič vzame s truplom in dušo. V sredo zjutraj je kmet umrl in so ga neparali. Po noči so prišli ljudje po navadi molit, ko se naenkrat ob 12. uri duri odprejo in „hudič“ gre proti mrliču. Vse zbeži, samo en mož ostane, ki prime hudiča za roko, da prepriča, da bi ne odnesel mrliča. Toda hudič ne odjenja. Mož gre po sekuro, gre nad hudiča in mahne dvakrat po njegovi glavi, tako da se zgrudi. V hudiču so spoznali župnika Dobrouca, ki je med vožnjo v Maribor umrl vsled te težke poškodbe.“ Tako celovška trompeta. Pozdravljeni, g. Lackner! Vaš stari znanec še živi. Je še vedno župnik v Črni, s Koprivno pa nima ničesar opraviti. Povem Vam, da je v Vašem članku toliko laži, kolikor besedi. Kadar ste imeli z menoj opraviti, ste se še vedno blamirali: toda z zgorajšnjim člankom ste pa dosegli svetovni rekord. Le še več takih oslarij, in plebiscit bo za nas tem bolje izpadel. Obžalujem le ubogo nemško ljudstvo, da ga imate Vi za tako neumno, da ga „futrato“ s takimi bedarijami. Vse, kar ste pisali, je od začetka do konca zlagano. V Koprivni sploh ni nobenega nemškega kmeta in sploh od novega leta sem nihče ni umrl brez spovedi. Koroški Slovenci, tu imate zopet nov dokaz, s kako podlimi sredstvi si hočejo Nemci pomagati, da bi vplivali na bližnje glasovanje. Bodite neustrašni in glasujte vsi za Jugoslavijo! — Komaj sem napisal te vrstice, pa mi pošta prinese doposlano „Allg. Bauernzeitung“ z dne 14. aprila t. l. št. 15. Tu pa beremo tako-le: „(Hudič ob mrliški postelji.) Nemškomisleč kmet je ležal na smrtni postelji. Dne 29. m. m. je prišel župnik Dobrouc k njemu; kmet pa pokaže župniku duri z besedami, da ne potrebuje nobenega slovanskega župnika, da svoje grehe obžaluje pred Bogom, ki mu gotovo odpusti. Razljučen, da je bil vržen ven, je pridigoval Dobrouc naslednji dan na prižnici: „Predno umre kak Nemec, ga nese hudič.“ Dne 31. m. m. pa umrje kmet. In res, ob 11. uri po noči se odprejo duri, hudič vstopi in gre proti mrliču. Vsi navzoči bežijo, samo neki malo vpijanjen drvar se ni bal, temveč je rekel: „Če si ti hudič, sem jaz droben, če pa nisi, potem si ti,“ vzame sekuro in mahne dvakrat hudiča po glavi. Ko so se pobeželi ljudje vrnili, je ležal hudič na tleh, in ko so ga slekli, so spoznali župnika — Dobrouca. Župnik-hudič je živel še 52 ur, toda umrl je med vožnjo v Maribor. Kako je bil takoimenovani hudič obleden, kakšni so bili rogovi, ime kmeta in drvarja še zaenkrat ni znano, ravnotako ni znano, če je kdo vse to fotografiral; na vsak način se je to dogodilo v najbližnji okolici Črne. Župnik Dobrouc je gotovo stoji došel v jugoslovanski raj.“ — Ljudje božji, kaj naj človek reče na take budalosti? Kdor presodi oba članka, mora iz tega sklepati, da Nemci piskajo že iz zadnje luknjice. Dobro vedo, da je njihova igra izgubljena, zato pa taka obupnost. Škoda, da nisem v pasu A, da bi tudi jaz mogel oddati svoj glas za našo ljubo Jugoslavijo. Da — ubili smo v Črni vraga, toda tistega lažnjivega nemškega vraga, ki si je izmislil tako gorostasno laž. — V Črni, dne 27. aprila 1920. Josip Dobrouc, župnik v Črni v jugoslovanskem raj.

v Guštanj. Poročil se je dne 26. aprila kmetski sin Gregor Resar pd. Spodnji Lečnikov z vrlo mladenko Anico Novak pd. Jakobovo. Nevesti je lansko jesen umrla mati, oče pa je med pogrešanimi vojaki. Novoporočencema želimo obilo sreče!

v Globasnica. Apolonija Petric in Franc Uranšek — oba sta plačala najemnino za Rosenbergovo njivo. Kdo jo bo imel v najemu? To naj razsodi nadzornik Rosenbergovih posestev, gosp. inženier Kraut! — Tukaj zelo pogrešamo orožnikov, ker se zmiraj kaj pripeti. Orožniška postaja pa je poldrugo uro oddaljena.

Mariborska eskomptna banka

Glavni trg št. 37 **podružnica Velikovec** Glavni trg št. 37

Telefon št. 7 (interurban). — Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani št. 11.695.

Centrala Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Daje pojasnila vsak čas brezplačno. Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Podružnica Murska Sobota.

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Borovljah.

Delniška glavica in rezervni zaklad:
okroglo K 50.000.000.

Dovoljuje vsakovrstne kredite po najugodnejših pogojih.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice:

Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst in Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Daje pojasnila vsak čas brezplačno.

v **Guštanj**. Pred nekaj dnevi je umrl J. Hudopisk pd. Klajbarjev čevljar. Toda niso ga še odnesli z mrtvaškega odra, pa je že umrla v dotični hiši mladenka Anica Hudopisk. Rajna je bolehalo že od jeseni 1918. Ko so začeli boljše vikati razbijati in ropati, se je tako prestrašila, da od tistega časa ni bila več zdrava. Umrla je v najlepši dobi 28ih let. Med boleznijo je vse voljno, vdana v božjo voljo, prenašala. Naj počivata v miru!

v **Št. Rupert pri Velikovu**. Dne 16. maja travna t. l. je po dolgem, zelo potrpežljivo prenašanem trpljenju umrla Micka Mesner, kmečka hči pd. Skrajnikova v Mrzlivodi v starosti 31 let. Pokojnica je bila vzorno pobožna in slovenska deklica, članica tukajšnje Marijine družbe in tretjega reda sv. Frančiška. Opetovano je nastopila kot spretna govornica in igralka pri družbinih prireditvah in v izobraževalnem društvu v Velikovu, bila je tudi ves čas cerkvena pevka. Njen sijajni pogreb je pričal, kako je bila splošno čislana. V slovo ji je govoril domači g. župnik, cerkveni zbor pa je zapel ginljivo žalostinko. Počivaj v miru, vzorna mladenka!

v **Koprivna**. (Poroka.) Ustmeno pogodbo sta sklenila pred domačim g. župnikom Ivanom Hojnikom in dvema pričama: Mihom Kačnikom, posestnikom in načelnikom narodnega odbora v Škocijanu ter Urbanom Potočnikom, cerkvenim ključarjem v Koprivni dne 26. aprila 1920 gosp. Šimen Mohor, posestnik v Škocijanu in gospodična Režika Logar, posestnica Brodnikove kmetije v Koprivni, da se bosta ljubila in podpirala do smrti kot Vinicij in Ligija ali kakor Stanko in Nelka! Odlična družba iz Škocijana je prihitela s Šimenom, da nam odvede lepo Ligijo — Režiko, ki smo jo spoštovali zaradi njenih naravnih vrlin, velike nadarjenosti in izredne prikupljivosti. Res škoda se nam zdi tako idealnega narodnega dekleta, da ni ostala v domačem kraju, kjer bi kot gospodinja veliko dobrega mogla storiti v prospeh slovenskega ljudstva. Želimo novoporočencema obilo sreče in blagoslova v novem stanu ter kličemo: „Na mnoga, mnoga, srečna leta!“ Bog vaju živi!

v **Rinkole**. (Shod.) Kako krasno in lepo smo obhajali letos god sv. Marka, kakor še ne pomni nihče iz naše vasi. Gotovo bo ostal ta dan vsakemu udeležencu v vednem spominu. Nismo pričakovali takšne udeležbe, posebno Pliberk je bil močno zastopan. Udeležba je bila res velika, okoli tisoč ljudi. Prišle so procesije iz Vogerč, Šmihela in Kazaz. Celo g. župnik Gabron so nas počastili s svojim obiskom in nam brali slovesno sv. mašo. Po cerkvenem opravilu je bil shod na prostem, katerega je otvoril s krasnimi besedami Kajžrov Florjan. Nato so govorili: g. nadučitelj Močnik iz Pliberka, g. župnik Ulbing iz Kazaz, gg. Fellacher in Gözelt iz Velikovca. Po blagoslovu v zato lepo pripravljenem prostoru govor g. Urbanca in g. dr. Rožmana, nato deklamacije Nanke Petjakove in Vavtinovega očeta, potem dobro uspela igra „Začarane gosli“, licitacija in šaljiva pošta. Med licitacijo se naenkrat zaslišijo glasovi: „General Maister se je pripeljal.“ Hipoma je bilo vse zunaj in okoli njega. Hvala Ti, naš branitelj, da si nas počastil s svojim obiskom. Naša vas še ni imela tako visokega obiska do danes, spominjali se bomo pač z radostjo tega dneva. Da pa je vse tako dobro izpadlo, je bilo treba dela in požrtvovalnosti, kar so v obilni meri izpolnili vaščani brez izjeme, zato se jim zahvaljujemo najiskrenejše. Posebna zahvala gre pa g. Lojzetu Milaču, ki jo je peš primahal iz Ljubljane. Vsem g. govornikom, pevcem, tamburašem in vsem, kdor je kaj žrtvoval za to prireditve: Bog Vam plačaj vsem skupaj. *Rinkolški fantje*.

Boroveljski okraj.

v **Borovlje**. (Kako naša uprava Nemce zatira.) Zadnjič je „Mir“ poročal, kako jo je izkupil Mebius. O tem nemškem hujšaku prihajajo vedno lepše stvari na dan. On in še par prevročih petelinov tvorijo pravo organizirano družbo. Niti in zanjke njihove segajo preko Št. Janža do Bistrice. Povsod imajo svoje zaupnike. S Celovcem imajo organizirano pravo poročevalno službo. Načelnik je seveda Mebius. Na Bistrici je neki Andrejčič. Ta v svojem okraju zbira pisma in poročila. Iz Bi-

strice pridejo v Podljabelj k nekemu Ehtagartnerju in ta jih pod naslovom „Aus dem Rosental dem Rosentaler“ spravljva v Celovec nekemu Kraigerju. Takole obsežno podjetje potrebuje seveda denarja. Pri mošnji je tudi za naše nemškutarje konec vsake ljubezni. To dobro vedo oni tam na drugi strani črte. Zato jih dobro zalagajo z „namavanimi pildki“. Mebius je za blagajnika. On plačuje agitatorje in se seveda sam tudi ravna po svetopisemskem izreku: „Mlatečemu volu ne zavezuje gobca.“ Pa se čudimo, od česa žive ti gospodje! Če koroška deželna vlada vse svoje agitatorje tako plačuje kakor Mebiusa in njegove tovariše, kaj čuda, da je izdala že 7 milijonov in nič ni pomislila, kako bo ta izdatek pokrila. Ali bo plačal Lemiš? ali Šumi? O ja, ta gospoda zna dobro polniti žepe, od sebe „pa ne da nobene fige“. Nemci računajo s tem, da bo vse njihove izdatke, s katerimi kupujejo Judeže, plačal Slovenec, kadar bo „Kärnten ungeteilt und deutsch“. Pa se bódete salamensko vrezali! No, to bi rad videl takrat dolge nemške obraze in nosove! Petkrat jih bodete lahko ovili okoli Velikega kleka, pa bo ravno prav, da se bo konec ohladil v ledeniku. To je njihova zadeva! Mi se samo začudeno vprašujemo, kje je naša oblast? Ali spi, ali ima zavezane oči in zamašena ušesa? Ali morate res vsakega lumpa sami zalotiti pri dejanju, sami ga videti, potem šele verjamete? Ali so naši možje in fantje babe in njihove izpovedbe brezsmiselno klepetanje? Nemci kriče: Jugoslovanski teror, njihovi agitatorji pa se smeje v pest, češ, le kričite; sicer ni res, kar kričite, Jugoslavlani pa se le boje huronskega krika in mi se prosto gibamo. Hvala Bogu, da se v naših ljudeh začinja vzbujati odločnejša kri. Kar ne more ali ne mara izvršiti naša uprava, to bo naredila ljudska volja. Potem pa le kričite: Teror! Jugoslavija ni Jeriho, da bi se zrušila pod vašim krikom in riganjem oslovskih trompet.

Vabilo

šolski slavnosti

ki jo priredi
deklška ljudska šola v Velikovu
v prid svoje šolarske knjižnice
na praznik Kristusovega vnebohoda
dne 13. maja 1920, ob 1/2 16. uri
(popoldne po blagoslovu)

v telovadnici „Narodne šole“
v Št. Rupertu pri Velikovu.

V spored:

1. Pozdrav.
2. Petje. Narodne pesmice.
3. Igra: „Proti domu“.
4. Petje: „Ze slavčki žvrgolijo“.
5. Igra: „Kristofova učna leta ali podganji strup“.
6. Spevoigrca: „V šoli“.
7. Petje: Narodne pesmice.

Vstopnina: Sedeži v prvih vrstah 6 K, v srednjih 4 K, v zadnjih 2 K, stojišča 1 K.

K obilni udeležbi vabi šolsko vodstvo.

Društvene vesti.

Črna. (Gledališka predstava.) Dne 11. aprila je priredila naša „Dekliška Zveza“ „Lurško pastirico“. Prvokrat po zopetnem oživiljenju so nastopila naša dekleta ter nam nudila zares lep duševni užitek. Ako pomislimo prvi nastop, moramo biti z njim popolnoma zadovoljni. Čisti dobiček se porabi za novi oder, ker so nam prejšnjega uničili folkswehrovcji. Na svidenje prihodnjč. Tudi mladeniči nam obetajo, da bodo v kratkem nastopili.

Borovlje. „Podružnica slov. plan. društva za Rož v Borovljah“ ima svoj občni zbor dne 8. maja 1920 ob 8. uri zvečer v gostilni pri Čvešparju v Borovljah s sledečim sporedom: 1. poročilo proviziornega odbora; 2. volitev stalnega odbora; 3. oskrbovanje koč; 4. slučajnosti. Vse člane in planince vabi odbor.

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Tinjah.
Odgovorni urednik: Otmar Mihálek.
Tisk tiskarne Družbe sv. Mohorja v Prevaljah.

Službe išče 21 let staro dekle, vajena gostilne in vsega kmetskega dela, poštna in zanesljiva. Želi službe v večji gostilni ali kje drugje, da se še zraven izučí kuhati. Ponudbe na upravništvo „Mira“ pod št. 15.

Za ovčjo volno zamenjam fin barhent; dam za 1 kg volne 2 m. Volno je treba prineti s seboj in sem doma ob sredah, sobotah in nedeljah. J. Oswald, Velikovec, kavarna Sparl.

Proda se v Tinjah pri Velikovu staro šolsko poslopje

z vrtom vred. Hiša je pritlična in krita z opeko.

Dražba se vrši

16. maja 1920

ob 3. uri popoldne na licu mesta. Izklicna cena je 30.000 K. Pod to ceno se ne proda. Poslopje, ki je pod cerkvijo, je posebno pripravno za trgovino.

Krajni šolski svet Tinje.

V zalogi
Družbe sv. Mohorja na Prevaljah
je izšla knjiga:
Sket - Podboj:
Slov. Sprach- und Übungsbuch
8. Auflage.
Cena vez. 40 K.

Pozor! Kmetje! Pozor!

Najvišjo ceno za

ovčjo volno

oprano in neoprano, plača edino-le

J. Oswald, Velikovec, kavarna Sparl.

Kupi „Drava“ Maribor.

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov),
tesan les (smrekov, jelkov, borov),
okrogel les (smreka, jelka, bor, mecesen),
bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej),
drva (trda in mehka),
stoječi les v gozdu,
smrekovo skorjo

kupi vsako množino

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba

Z O. Z.

v Mariboru.

Kupi „Drava“ Maribor.